

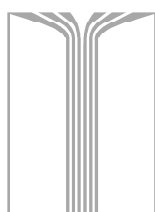
**PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA CZELADŹ DLA TERENU W REJONIE
ULIC: BĘDZIŃSKIEJ, STASZICA, 1 MAJA, KATOWICKIEJ, BOROWEJ,
DROGI KDG OZNACZONEJ W STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
CZELADŹ, NASYPU KOLEJOWEGO**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

2018, październik

OPRACOWANIE WYKONANO

przez Zespół Biura Rozwoju Regionu Sp. z o.o.

BIURO ROZWOJU REGIONU SP. Z O.O.
ULICA Śródkowa 5, 40-584 KATOWICE

tel/fax: 032.2052393 , 032.2512912
e-mail: brr@brr.com.pl

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	2
I. 1.	Podstawa prawna, przedmiot i cel prognozy.....	2
I. 2.	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	4
I. 3.	Metodyka	8
II.	Ocena aktualnego stanu środowiska na terenach objętych projektem oraz na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	10
II. 1.	Budowa geologiczna	10
II. 2.	Rzeźba terenu	10
II. 3.	Gleby	11
II. 4.	Wody	11
II. 5.	Klimat i stan sanitarny atmosfery	14
II. 6.	Biosfera i krajobraz	15
II.7.	Klimat akustyczny	16
III.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody	18
IV.	Ocena projektu planu w aspekcie uwzględnienia celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	21
V.	Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	24
VI.	Potencjalne zmiany środowiska w wyniku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	25
VII.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	26
VII. 1.	Warunki zdrowotne i bezpieczeństwo ludności	26
VII. 2.	Zwierzęta i rośliny oraz różnorodność biologiczną.....	27
VII. 3.	Wody powierzchniowe i podziemne	28
VII. 4.	Klimat i powietrze atmosferyczne	29
VII. 5.	Powierzchnia ziemi	30
VII. 6.	Krajobraz i zabytki	30
VII. 7.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	31
VIII.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	32
IX.	Proponowane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	34
X.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	35

SPIS TABEL

1	Przeznaczenie terenów objętych projektem planu miejscowego wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko	5
2	Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu ze wskazanymi celami, mającymi znaczenie dla projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu.....	21

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Prognoza oddziaływania na środowisko – mapa w skali 1:4000

I. WPROWADZENIE

I. 1. PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT I CEL PROGNOZY

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko (zwanej dalej „prognozą”) jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu w rejonie ulic: Będzińskiej, Staszica, 1 Maja, Katowickiej, Borowej, drogi KDG oznaczonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź, nasypu kolejowego (zwany dalej „planem”).

Projekt ten został sporządzony w związku z Uchwałą Nr XLIII/528/2017 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 27 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu w rejonie ulic: Będzińskiej, Staszica, 1 Maja, Katowickiej, Borowej, drogi KDG oznaczonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź, nasypu kolejowego.

Projekt dokumentu został sporządzony na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073, z późn. zm.). Plan, zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.), należy do dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentu. Postępowanie to obejmuje w szczególności: (1) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie, (2) sporządzenie prognozy, (3) uzyskanie wymaganych opinii, (4) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zasady i cel sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko reguluje rozdział 2 w dziale IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...] (Prognoza oddziaływania na środowisko). Bezpośrednią podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowi art. 51 ust. 1 cyt. ustawy. Celem prognozy jest w szczególności, zgodnie z art. 51 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy:

- ocena istniejącego stanu środowiska oraz określenie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu;
- określenie problemów i celów środowiska istotnych z punktu widzenia projektu planu;
- określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów oraz na środowisko: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów;
- przedstawienie (przy wzięciu pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektu dokumentu, a także cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów) rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu (wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru) albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych (ze wskazaniem napotkanych trudności wynikających

z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy);

- określenie proponowanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Zgodnie z art. 53 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 uoóś, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo WOOŚ.411.258.2017.BM z dnia 17 października 2017 r.) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej (pismo NS/ZNS.522.570.4436.17/2017 z dnia 11 października 2017 r.).

Podczas prac nad dokumentacją oparto się o przepisy zawarte w innych ustawach, wraz z powiązаныmi aktami wykonawczymi, w szczególności uwzględniając ustawy: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, Prawo geologiczne i górnicze, o ochronie przyrody, o lasach, o odpadach, o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W trakcie prac dokonano wizji terenu oraz przeanalizowano powiązane z przedmiotem prognozy dokumenty i opracowania oraz zebrane materiały, w szczególności uwzględniono:

- Baza danych MIDAS, prowadzona przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
- Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2016 r. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017;
- Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom, Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu PROXIMA S.A., Wrocław 2015.
- Informacja o stanie środowiska w 2016 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. <http://www.katowice.pios.gov.pl/>;
- Lis J. Pasieczna A., Atlas geochemiczny Górnego Śląska, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1995.
- Mapy akustyczne dla dróg krajowych w województwie śląskim o łącznej długości 536,144 km (zadanie 9), Trakt Sp. z o.o. Sp. k. na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Katowice, marzec 2012 r.
- Mapa przydatności do zabudowy terenu miasta Czeladzi w granicach byłego obszaru górniczego KWK „Saturn”.
- Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, pod redakcją A. Rózkowski i in., skala 1:100000. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa 1997.
- Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody – obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2013.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Czeladź, Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o., Rybnik 2011.
- Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, sierpień 2015;

- Ortofotomapa - (nalot z 2015 r.), Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie.
- Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. (red.) 2007. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice;
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji, Atmoterm S.A., Katowice 2014;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie, Biuro Ekspertyz i Projektów Budownictwa Komunikacyjnego EKKOM sp z o.o., Kraków, listopad 2015.
- Romańczyk M., Bula R., Wrońska A., Wieland Z., Parusel J., Sokół K., Miszta A., Beuch Sz. 2015. Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Stan środowiska w województwie śląskim w 2016 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, 2017;
- Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+;

I. 2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zawartość i główne cele projektu planu

Cel, zasady i tryb sporządzenia planu oraz zakres dokumentu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), a także przepisy odrębne odnoszące się do obszaru objętego planem.

Ustalenia planu sporządza się w nawiązaniu do polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź (uchwała Nr XXV336/2016 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 19 maja 2016 r.), z którym plan miejscowy musi być zgodny i nie może naruszać jego ustaleń.

Głównym zadaniem planu jest stworzenie warunków kontrolowanego rozwoju terenów zurbanizowanych w nawiązaniu do otoczenia, przy uwzględnieniu ochrony zidentyfikowanych zasobów środowiska oraz wartości przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, w szczególności poprzez ustalenie zasad możliwych przekształceń istniejącej struktury funkcjonalnej i przestrzennej, w tym ustalenie linii rozgraniczających poszczególne tereny o różnym przeznaczeniu oraz określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenu i w kształtowaniu zabudowy.

Treść uchwały (projektu planu) jest zawarta w 4 rozdziałach: 1 – przepisy ogólne, 2 – ustalenia dotyczące obszaru całego planu, 3 – ustalenia dotyczące terenów, 4 – przepisy końcowe.

Ustalenia obowiązujące w całym obszarze planu obejmują:

- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów;
- zasady scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej;
- stawki procentowe.

Ustalenia dotyczące terenów (dla poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi) obejmują: przeznaczenie terenów (podstawowe i dopuszczalne), zasady zagospodarowania, zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenów. W tabeli 1 przedstawiono tereny wg przeznaczenia, udział tych terenów w powierzchni całego planu oraz wybrane wskaźniki: maksymalna powierzchnia zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Tab. 1. Przeznaczenie terenów objętych projektem planu miejscowego wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko

Symbol terenu	Podstawowe przeznaczenie terenu	Pow.	Udział	Maksymalna powierzchnia zabudowy	Pozostała część działki budowlanej	Min. udział powierzchni biologicznie czynnej
		ha	%	%	%	%
MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	40,19	26,58	30-60	20	20-50
MW	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1,39	0,92	40	20	40
MU	tereny zabudowy mieszkaniowej i usług	7,35	4,86	60	20	20
MNU	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług	26,32	17,41	50	20	30
UM	tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej	0,98	0,65	70	20	10
U	tereny zabudowy usługowej	6,80	4,50	70	20	10
UA	tereny zabudowy usług administracji	0,60	0,39	40	20	40

Symbol terenu	Podstawowe przeznaczenie terenu	Pow.	Udział	Maksymalna powierzchnia zabudowy		Pozostała część działki budowlanej		Min. udział powierzchni biologicznie czynnej	
		ha	%	%		%		%	
UO	tereny zabudowy usług oświaty	0,93	0,62	50		20		30	
UZ	tereny zabudowy usług pomocy społecznej	0,65	0,43	50		20		30	
PU	tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej	19,17	12,68	70		20		10	
ZP	tereny zieleni urządzonej	7,25	4,80	10	10	80			
ZD	teren ogrodów rodzinnych	6,65	4,40	30		60		10	
ZC	teren cmentarza	3,33	2,20	30		60		10	
ZCX	teren dawnego cmentarza epidemiologicznego	0,15	0,10	20		80			
ZI	tereny zieleni nieurządzonej	4,06	2,68	10	10	80			
KDGP	tereny komunikacji dróg publicznych	1,17	0,77	-					
KDZ		5,48	3,63	-					
KDL		4,09	2,70	-					
KDD		9,65	6,38	-					
KDJ	tereny komunikacji ciągów pieszo - jezdnych	1,21	0,80	-					
KDW	tereny komunikacji dróg wewnętrznych	2,20	1,45	-					
KDX	tereny komunikacji ciągów pieszych	0,27	0,18	-					
KG	tereny garaży	0,67	0,44	80				15	5
KP	tereny parkingów	0,33	0,22	95					5
ITG	teren infrastruktury technicznej - gazownictwo	0,14	0,09	60		30		10	
ITE	teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka	0,12	0,08	60		30		10	

Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w stosunku do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu w rejonie ulic: Będzińskiej, Staszica, 1 Maja, Katowickiej, Borowej, drogi KDG oznaczonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź, nasypu kolejowego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź (uchwała Nr XXV336/2016 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 19 maja 2016 r.).

Studium jest istotnym dokumentem strategicznym służącym kształtowaniu polityki przestrzennej w mieście oraz identyfikującym wszelkie uwarunkowania wpływające na funkcjonowanie miasta głównie w aspektach przestrzennych, gospodarczych i społecznych. Zgodnie z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium sporządza się przy uwzględnieniu zasad i ustaleń określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., M.P. z 2012, poz. 252), strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa (Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Uchwała IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.; Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r., (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619) oraz strategii rozwoju gminy.

Ustawowy wymóg zachowania zgodności planu miejscowego z ustaleniami studium i nienaruszanie przyjętych w nim kierunków zagospodarowania przestrzennego jest ważnym elementem kształtowania ciągłości planistycznej. Zachowanie zgodności ze studium i nienaruszanie jego ustaleń oznacza w szczególności przyjęcie takich rozwiązań planistycznych, które wpiszą się w ogólną politykę przestrzenną gminy i zagwarantują możliwość jej kontynuowania. Przyjęte w studium kierunki przeznaczenia terenów, stanowią element docelowy i perspektywiczny. Wykorzystanie nowych kierunków przeznaczenia terenu powinno być uzależnione od innych uwarunkowań odnoszących się m.in. do:

- szczegółowej (miejscowej) oceny lokalnych warunków ekofizjograficznych, zwłaszcza związanych z zagrożeniami powodzią, utrzymaniem ciągłości ekologicznej dolin cieków oraz ochroną innych cennych przyrodniczo terenów;
- kontrolowanego rozwoju w oparciu o możliwości uzbrojenia terenów i obsługi komunikacyjnej - rozwijanie terenów zurbanizowanych w nawiązaniu do istniejących skupisk zabudowy, bez rozpraszania nowej zabudowy co wymaga zwiększenia nakładów na rozbudowę infrastruktury.

Istotnym dokumentem powiązaniem z projektem planu miejscowego jest również aktualne opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby i dla obszaru objętego niniejszym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie to, aktualne na kwiecień 2018 roku, zawiera najświeższą diagnozę stanu środowiska. Uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym, zasadniczo potwierdzają problemy i zagadnienia ujawnione w przyjętym dokumencie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Podstawowym zadaniem opracowania ekofizjograficznego jest zebranie najistotniejszych uwarunkowań formalnych i przestrzennych na potrzeby zidentyfikowania przydatności obszaru dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania w kontekście warunków środowiskowych. Rozpoznanie stanu i funkcjonowania środowiska pozwoliło na określenie zasobów środowiska, przyrody i krajobrazu oraz potrzeb związanych z ochroną poszczególnych elementów środowiska

a także zidentyfikowanie zagrożeń i uciążliwości wpływających na ocenę warunków do rozwoju urbanizacyjnego obszaru.

I.3. METODYKA

W trakcie prac nad prognozą zebrano i przeanalizowano materiały archiwalne, przeprowadzono niezbędne prace terenowe, przeanalizowano opracowanie ekofizjograficzne i materiały zebrane dla potrzeb tego opracowania. Dokonano identyfikacji obszarów, których zagospodarowanie może ulec zmianie w następstwie realizacji nowych ustaleń planu. Zidentyfikowano możliwe skutki wynikające ze zmiany zagospodarowania terenu, określono i oceniono wpływ tych zmian, przeanalizowano wpływy otoczenia na obszar objęty projektem oraz wpływ ocenianych zmian na obszary sąsiednie. Określono niezbędne zalecenia minimalizujące wpływy negatywne.

Prognoza obejmuje syntetyczny opis i ocenę stanu środowiska w podziale na jego podstawowe elementy. Odnosi się też do możliwych zmian w środowisku w przypadku nieprzyjęcia ocenianego dokumentu.

W części prognostycznej opracowania zawarto ocenę projektowanych ustaleń planu z punktu widzenia ochrony i kształtowania środowiska, sporządzoną z zastosowaniem analizy przestrzennej wspomaganą technikami GIS. Do prezentacji wyników prac posłużono się metodami opisowymi i graficznymi.

Na podstawie diagnozy stanu środowiska i uwarunkowań planistycznych dokonano również syntetycznej oceny wpływu projektu planu na środowisko, uwzględniając wagę oraz rodzaj skutków dla środowiska. Oddziaływanie może być bezpośrednie, pośrednie, wtórne lub skumulowane. Skutki oddziaływania mogą być zarówno negatywne jak i pozytywne oraz stałe lub chwilowe.

W ocenie wpływu na poszczególne komponenty środowiska wagę skutków ujęto w trzystopniowej skali:

- **nieznaczne** (wynikające ogólnie z powszechnego korzystania ze środowiska, o bardzo ograniczonym oddziaływaniu);
- **niewielkie** (wynikające ogólnie z powszechnego korzystania ze środowiska, jednak o szerszym oddziaływaniu lub w niewielkim stopniu wykraczające poza powszechne korzystanie ze środowiska, miejscowo zubażające pojedyncze lub nieliczne komponenty środowiska);
- **umiarkowane** (powstałe w wyniku działalności wykraczającej poza powszechne korzystanie ze środowiska, negatywne - miejscowo zubażające pojedyncze lub nieliczne komponenty środowiska w stopniu nie wykraczającym poza oddziaływania lokalne);

Ponadto oceniono:

- odwracalność procesów - **odwracalny, częściowo odwracalny, nieodwracalny**;
- zasięg przestrzenny - **miejscowy** (mieszczący się ogólnie w ramach konkretnej przestrzeni, miejsca, wydzielienia), **lokalny** (dotyczący skali gminy i ewentualnie najbliższego otoczenia), **ponadlokalny** (dotyczący skali regionalnej).

W ramach syntetycznej oceny skutków ustaleń planu na środowisko wyznaczono 3 kategorie terenów, które pokazuje załącznik kartograficzny:

- **skutki nieznaczne** – obszary, w przypadku których zmiana funkcji nie wpłynie istotnie na stopień zagrożenia dla środowiska;
- **skutki negatywne niewielkie** – zwiększy się presja na środowisko lub pojawią się zagrożenia

dla ludzi (potencjalny stopień zagrożenia będzie niski); zasadne podjęcie dodatkowych działań, głównie w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na wody;

- **skutki pozytywne** – obszary, w przypadku których wprowadza się przeznaczenia terenu i zasady zagospodarowania korzystne dla środowiska.

Przy ocenie terenów pod uwagę wzięto m.in.: wpływ ustaleń planu na walory przyrodnicze, korytarze ekologiczne i krajobraz, wpływ na wody, w tym retencyjność obszarów i zagrożenie dla użytkowych zasobów wód, a także narażenie na zagrożenia i uciążliwości (hałas, zanieczyszczenie powietrza).

II. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENACH OBJĘTYCH PROJEKTEM ORAZ NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

II. 1. BUDOWA GEOLOGICZNA I ZŁOŻA KOPALIN

Podłoże skalne obszaru planu, istotne z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego, stanowią utwory karbonu górnego, triasu dolnego i środkowego oraz czwartorzędu.

Osady karbonu górnego reprezentowane są przez warstwy namuru A (iłowce, mułowce i węgiel kamienny warstw malinowickich, sarnowskich, florowskich i grodzieckich) oraz namuru B i C (piaskowce, mułowce, zlepieńce i węgiel kamienny warstw rudzkich, siodłowych oraz górnośląskiej serii piaskowcowej). Utwory triasu dolnego i środkowego wypełniają deniwelacje powierzchni paleozoicznej. Na powierzchni terenu lub płytko pod jego powierzchnią występują skały triasu środkowego (wapienia muszlowego). Najczęściej są to wapienie, margle i dolomity warstw gogolińskich, rzadziej dolomity kruszconośne. Wychodnie skał wieku triasowego występują głównie we wschodniej części obszaru planu. Czwartorzęd reprezentowany jest głównie przez plejstoceńskie piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe. W dolinie Brynicy występują holoceni osady rzeczne (głównie piaski i mułki). Osady czwartorzędowe występują na powierzchni terenu głównie w zachodniej części planu.

Grunty antropogeniczne występują w rejonie szybu Julian zlikwidowanej Kopalni Saturn. Jest to niewielkich rozmiarów hałda oraz platforma budowlana budynków przemysłowych. Ponadto grunty antropogeniczne stanowią budulec nasypu nieczynnej linii kolejowej.

W obrębie górotworu, pod obszarem planu, położone są udokumentowane złoża węgla kamiennego „Grodziec” (zasoby bilansowe 34 430 tys. t.) i „Saturn” (zasoby bilansowe 61 074 tys. t.). Złóża te były w przeszłości eksploatowane. Złoże „Saturn” było eksploatowane przez KWK „Saturn” do końca 1995 r., natomiast złoże „Grodziec” przez KWK Grodziec do 2001 r.

II. 2. RZEŻBA TERENU

Według regionalizacji geomorfologicznej Polski Południowej M. Klimaszewskiego, obszar Gminy Pilchowice położony jest w całości na obszarze kolejnych jednostek hierarchicznych niższego rzędu strefy alpejskiej:

- provincji Wyżyny Śląsko-Małopolskie,
- podprovincji Wyżyna Śląsko-Krakowska,
- makroregionie Wyżyna Śląska,
- mezoregionie Wyżyna Śląska Południowa,
- regionie Płaskowyż Bytomsko-Katowicki,
- podregion Płaskowyż Bytomski.

Płaskowyż Bytomski, w tym jej fragment – Wyżynę Czeladzi, cechuje słabe rozcięcie erozyjne i małe deniwelacje (15-20 m). Wynika to m.in. z zasypania powierzchni przedczwartorzędowej utworami wodnolodowcowymi i morenowymi z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. Na garbach wapiennych i dolomitowych o łagodnych stokach przetrwały liczne

zagłębienia krasowe. Garby okryte cienką powłoką osadów czwartorzędowych pooddzielane są przedplejstocenijskimi rynnami erozyjnymi, ciągnącymi się w kierunku południowym. Jedną z takich rynien jest dolina Brynicy.

Zachodnie fragmenty planu znajdują się w dolinie Brynicy. W jej obrębie znajduje się najniższy punkt analizowanego obszaru (255 m n.p.m.). Dolina Brynicy w rejonie ul. 1 Maja jest stosunkowo wąska, rozszerza się wyraźnie na wysokości ul. Katowickiej. W obrębie planu znajduje się głównie wyżej położona część doliny. Dolinę od sąsiednich wzgórz (znajdujących się w: północnej, północno-wschodniej i południowo-wschodniej części planu) oddziela przeważnie stromy fragment stoku (zbocza). Wzdłuż tej linii powstały liczne antropogeniczne wcięcia (pozostałości po eksploatacji wapieni, zrównania pod budowę). Wokół powstały strome skarpy o wysokości dochodzącej do 10 m. Najwyżej położony punkt obszaru znajduje się na rzędnej 291 m n.p.m. (północno-wschodnie krańce planu).

Nachylenia terenu są miejscami duże, dochodzące do kilkudziesięciu % w obrębie sztucznych skarp, a w obrębie naturalnych stoków do kilkunastu %.

II. 3. GLEBY

Gleby na terenie planu wytworzyły się przeważnie ma szkieletowym podłożu rędzin średnich, rzadziej glin lekkich pylastych i piasków słabogliniastych. Na tym podłożu, w podziale na typy gleb, najczęściej wytworzyły się rędziny brunatne, a ponadto gleby brunatne właściwe. Zdecydowanie przeważają gleby IV klasy bonitacyjnej – 78% wszystkich użytków rolnych (najczęściej RIVa). Niewielki jest udział gleb III klasy bonitacyjnej (RIIIb) – 8%. Użytki rolne znajdują się tylko w północno-wschodniej i wschodniej części planu. Na ogół nie są wykorzystywane rolniczo. Stanowią 18,8 % powierzchni całego planu.

Gleby w rejonie opracowania były w znacznym stopniu zanieczyszczone metalami ciężkimi. Według Atlasu geochemicznego Górnego Śląska (1995) zawartość ołowiu mieściła się w przedziale 200-400 mg/kg, kadmu 8-16 mg/kg, a cynku 800-1600 mg/kg. Badania gleb na terenie użytków rolnych były prowadzone przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Katowicach w 1994 r. Przebadano wówczas próbki gleby pobrane w punkcie położonym na terenach rolnych w północno-zachodniej części planu. Obecnie teren jest zabudowany. Poziom zanieczyszczenia gleby był w tym miejscu wysoki: ołów 289 mg/kg, kadm 15 mg/kg i cynk 1390 mg/kg. Nowsze badania prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Będzinie nie obejmują punktów pomiarowych na terenie planu.

Oprócz chemicznego skażenia gleb w wielu miejscach doszło do degradacji gruntów na skutek przekształceń mechanicznych. Przyczyniła się do tego głównie działalność górnicza.

II. 4. WODY

Wody podziemne

Zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną słodkich wód podziemnych według *Atlasu hydrogeologicznego Polski* (B. Paczyński [red.], 1995) obszar planu znajduje się w makroregionie centralnym, w regionie śląsko-krakowskim (XII) – w subregionie triasu śląskiego (XII₁).

Wody podziemne mogące być wykorzystane do celów gospodarczych występują w osadach przepuszczalnych tworzących czwartorzędowe, triasowe i karbońskie piętra wodonośne, przy czym piętra: czwartorzędowe i karbońskie mają dużo mniejsze znaczenie użytkowe niż piętro triasowe.

Wody piętra czwartorzędowego związane są z piaszczysto – żwirowymi utworami rzecznyymi lub wodnolodowcowymi. Zasilanie odbywa się bezpośrednio z powierzchni terenu. Wody piętra czwartorzędowego są silnie drenowane (brak izolacji od niżej położonego piętra triasowego). Poziom wód w osadach czwartorzędu jest drenowany również przez Brynicę.

Wody piętra triasowego stanowią główne źródło użytkowych wód podziemnych. Najwydajniejszy poziom wodonośny jest związany z utworami krasowo-szczelinowymi (dolomity i wapienie) triasu środkowego (wapień muszlowy i ret). W utworach triasu dolnego występuje mniej wydajny poziom wodonośny w utworach porowych.

Duża wydajność i dobra jakość wody były podstawą wyznaczenia, według kryteriów ilościowych i jakościowych wód podziemnych, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom, w celu ochrony zasobów najcenniejszych w skali kraju. Zbiornik ten został wymieniony w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878). Dla GZWP nr 329 Zbiornik Bytom została opracowana „Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom” (2015). Zgodnie z tym opracowaniem obszar Zbiornika obejmuje północną część planu.

Poziom zbiornikowy tworzą połączone poziomy wodonośne retu i wapienia muszlowego (poziom wodonośny serii węglanowej triasu). W naturalnych warunkach odpływ wód podziemnych następowałby w kierunku zachodnim, zgodnie z obniżaniem się osi zbiornika i nachyleniem powierzchni terenu. Powstała depresja zmieniła jednak kierunek spływu wód podziemnych w zachodniej części zbiornika. Dla ochrony przed zalewaniem wyrobisk w kopalniach węgla kamiennego utrzymywany jest sztucznie lej depresji w górotworze przez Centralną Pompownię „Bolko” w Bytomiu. Wpływa to na ograniczenie zasobów dyspozycyjnych wód. W obecnych warunkach hydrodynamicznych i hydrostrukturalnych, przy wysokim wykorzystaniu zasobów dyspozycyjnych, nie ma praktycznie możliwości budowy nowych ujęć wód podziemnych o dużej wydajności.

Fragment Zbiornika w rejonie planu charakteryzuje się bardzo słabą izolacją od powierzchni terenu. Stopień zagrożenia dla wód jest bardzo wysoki.

W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarze GZWP nr 329 Zbiornik Bytom zaproponowano ustanowienie obszaru ochronnego o powierzchni 59,67 km², na którym obowiązywać powinny zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. W granicach obszaru planu cały GZWP znajduje się w obrębie projektowanego obszaru ochronnego. Przepis art. 95, ust.1 ustawy z dnia 11.06.2011r. Prawo geologiczne i górnicze [t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1131 wraz z późn. zm.] wymaga ujawnienia udokumentowanych wód podziemnych w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wody podziemne stanowią ważne źródło zaopatrzenia mieszkańców Czeladzi w wodę przeznaczoną do spożycia. Ujmowane są trzema studniami zlokalizowanymi poza granicami planu.

Państwowy monitoring wód podziemnych jest prowadzony w odniesieniu do wydzielonych Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Według aktualnego podziału wód podziemnych Polski obszar planu znajduje się w obrębie JCWPd nr 111 (PL2000111_002). Dla tego obszaru istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego). W związku z tym przedłużono do 2021 r. osiągnięcie stanu dobrego.

W uzasadnieniu wskazuje się intensywną eksploatację wód podziemnych, głównie w wyniku odwodnień wyrobisk górniczych; ingresję zasolonych wód; zjawisko ascenzji wód zasolonych.

W ramach monitoringu diagnostycznego punkt pomiarowy na terenie Czeladzi obejmuje ujęcie S-3 (studnia „Przełajka”). Próbki wody w nim pobrane kwalifikowano w 2016 r. do III klasy jakości wód podziemnych ze względu na zawartość: azotanów, cynku, magnezu i wapnia. Wody te wymagają uzdatniania.

Wody powierzchniowe

Obszar planu znajduje się zlewni rzeki Brynicy. Na tym obszarze brak jest elementów sieci hydrograficznej, przy czym Brynica płynie w odległości 15 - 100 m od zachodniej granicy planu. Jest to dolny bieg tej rzeki (ok. 9 km od ujścia do Przemszy). Wody opadowe i roztopowe są odprowadzane do Brynicy poprzez system kanalizacji deszczowej. Główne kolektory deszczowe biegną wzdłuż ulic: Mysłowicka-Staszica (1200 mm), Nowopogońskiej (1000 mm), Buczka-Katowickiej (1000 mm).

W zlewni Brynicy przeważa nieznacznie odpływ półrocza zimowego (listopad-kwiecień), który stanowi 52% odpływu rocznego. Przepływy Brynicy są wyrównane w ciągu roku. Zaznacza się tylko niewielkie wezbranie wiosenne z maksimum w marcu, kiedy przepływ osiąga 113% wartości średniego rocznego przepływu. Minimum przepływu przypada na październik, gdzie średni przepływ wynosi 90% wartości średniego rocznego przepływu. Na reżim hydrologiczny tej rzeki duży wpływ ma silne zagospodarowanie zlewni (duży udział odprowadzanych ścieków i wód dołowych w kształtowaniu przepływu) oraz Zbiornik Kozłowa Góra (znaczne zdolności retencyjne).

Opracowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie i udostępnione w 2015 r. przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (obejmujące dolinę Brynicy) nie wskazują na występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Zarówno obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %, (czyli raz na 100 lat), jak również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 %, (czyli raz na 500 lat) mieszczą się w obwałowaniach Brynicy. Opracowany scenariusz zagrożenia powodziowego w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego (dla przepływów o prawdopodobieństwie = 1%) zakłada zalanie obszaru o powierzchni 0,13 ha, znajdującego się w południowo-zachodniej części planu, przy ul. Katowickiej. Dobry stan wałów przeciwpowodziowych sprawia, że zagrożenie to jest bardzo małe.

W krajowym podziale na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) do celów gospodarki wodnej Brynica wyodrębniona została jako JCWP nr RW2000821279 (Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia). Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (D.U. 2016 poz. 1911) JCWP nr RW2000921269 została zaliczona do kategorii, której charakter został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka (SZCW).

Badania jakości wód powierzchniowych w rejonie obszaru opracowania wykonywane są w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ w Katowicach. W ramach monitoringu operacyjnego w 2016 r. badano jakość wód Brynicy w punkcie pomiarowym powyżej ujścia do Przemszy. Badania wykazały:

- IV klasa (stan słaby) elementów biologicznych;
- PPD klasa elementów fizykochemicznych (poniżej potencjału dobrego);

- stan/potencjał ekologiczny – słaby;
- stan – PSD (przekroczone stężenia średnioroczne).

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (D.U. 2016 poz. 1911) JCWP nr RW2000821279 (Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia) została zaliczona do kategorii, której charakter został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka (SZCW). Dla tej zlewni istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Ze względu na brak możliwości technicznych zastosowano odstępstwo polegające na wydłużeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r. Dla tej JCWP przewiduje się działania podstawowe: wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej oraz kontrolę użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw. Jako działanie uzupełniające wymienia się: przegląd pozwoleń wodnoprawnych.

II. 5. KLIMAT I STAN SANITARNY ATMOSFERY

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Gumińskiego obszar planu znajduje się w dzielnicy częstochowsko-kieleckiej.

Według danych *Atlasu klimatu województwa śląskiego* (2000) średnia roczna temperatura powietrza wynosiła ok. 8°C. Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipca) była bliska 18°C, a najchłodniejszego miesiąca (stycznia) wynosiła ok. -2°C. Średnia liczba dni mroźnych wynosiła ok. 25, a dni gorących ok. 40. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

Przeciętna wielkość opadów w ciągu roku (wielolecie 1961-2000) wynosiła dla posterunku opadowego Czeladź 685 mm; ekstremalne sumy roczne kształtowały się od 517 mm do 1011 mm. Najwyższe średnie opady notuje się w lipcu 98 mm, najniższe w lutym 36 mm. Wielkość opadu dobowego o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (raz na 100 lat) wynosi ok. 90mm, a o prawdopodobieństwie $p=50\%$ (raz na 2 lata) ok. 40 mm (*Atlas hydrologiczny Polski, 1987*).

W przypadku danych anemologicznych, za najbardziej reprezentacyjne dla obszaru gminy uznaje się dane z posterunku meteorologicznego w Katowicach. Dane te prezentuje *Atlas klimatu województwa śląskiego* (2000). Zdecydowanie przeważają wiatry z kierunku południowo-zachodniego (22% dni w ciągu roku). Duży udział przypada również na wiatry zachodnie (18%). Najrzadziej wieją wiatry z kierunku północno-wschodniego (7%) i północnego (8%). Cisze występują przez 9% dni w roku. Najsilniejsze są wiatry wiejące od zachodu (3,5÷4,0 m/s).

Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2016 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała strefę śląską do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenie przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu. Konsekwencją zaliczenia strefy do klasy C była konieczność opracowania programu ochrony powietrza.

Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji (uchwała Nr IV/57/15/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 17 listopada 2014 r.) określa najważniejsze działania niezbędne do przywrócenia poziomów substancji w powietrzu do poziomów

nieprzekraczających standardów jakości powietrza. W szczególności wskazuje na działania możliwe do realizacji poprzez planowanie przestrzenne:

- opracowanie nowych lub zmiana istniejących planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów gmin, w których wstępują obszary przekroczeń, w szczególności pyłu PM10 i PM2,5, określające wymagania w zakresie stosowanych sposobów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe niepowodujące nadmiernej emisji zanieczyszczeń;
- uwzględnienie, w nowopowstających lub zmienianych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy, zachowania terenów zielonych oraz określonych wymogów ochrony powietrza.

Wyniki modelowania rozkładu zanieczyszczeń (*Program ochrony powietrza...* 2014) wskazują na znaczne zanieczyszczenie powietrza w rejonie planu. W 2012 r. roczne stężenie pyłu zawieszonego wynosiło ok. 50 µg/m³ (wartość dopuszczalna - 40 µg/m³). Ponadto występowały przekroczenia dopuszczalnej wielkości stężeń 24-godz. (powyżej 80 dni w ciągu roku) oraz średnie roczne stężenie benzo(a)pirenu (kilkunastokrotnie).

II. 6. BIOSFERA I KRAJOBRAZ

Roślinność potencjalną („hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane) reprezentują niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum* – charakterystyczne dla doliny Brynicy oraz grąd subkontynentalny dębowo-lipowo-grabowy *Tilio-Carpinetum* lub żyzna buczyna sudecka *Dentario enneaphyllidis-Fagetum* na pozostałym obszarze.

Roślinność rzeczywista tego obszaru nie nawiązuje w żaden sposób do roślinności potencjalnej. Wynika to ze znacznego przekształcenia środowiska na skutek gospodarczej działalności człowieka. Powstałe w wyniku tego układy roślinności mają charakter całkowicie sztuczny.

W strukturze przyrodniczej dominujący udział mają tereny zabudowane i zurbanizowane z zielenią ozdobną lub zbiorowiskami ruderalnymi. Tereny otwarte reprezentują głównie nieużytki porolne lub nieużytkowane tereny przemysłowe. W południowej części obszaru planu znajdują się fragmenty zadrzewione oraz ogrody działkowe.

Zbiorowiska roślinne występujące na obszarze planu cechują się na ogół niskimi walorami przyrodniczymi. Występują tu pospolite gatunki roślin. Są to najczęściej sztuczne nasadzenia w obrębie terenów zabudowanych, tereny zieleni urządzonej, zbiorowiska ruderalne oraz zbiorowiska ziołoroślowe i zaroślowe powstałe na nieużytkach porolnych. Te ostatnie są ubogie florystyczne – zdominowane przez nawłoc kanadyjską lub trzcinnik piaskowy. Tereny te przeważnie są pokryte nalotem lekkonasiennych gatunków drzew w początkowym stadium rozwoju.

Terenem szczególnie wartościowym pod względem przyrodniczym, znajdującym się częściowo w granicach planu jest „Wzgórze Borzecha”. Obszar ten jest proponowany do objęcia ochroną prawną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Wzgórze Borzecha jest dobrym miejscem widokowym, z którego można podziwiać panoramę Czeledzi i okolic. Występuje tu mozaika siedlisk: lasy i zadrzewienia z młodym drzewostanem (dąb szypułkowy, jesion wyniosły, klon jawor, klon jesionolistny, topola osika, robinia akacjowa, brzoza brodawkowata), łąki świeże i murawy kserotermiczne z gatunkami chronionymi (dziewięcisz bezłodygowy i dziewięcisz pospolity),

Zagrożeniem dla istniejących tu łąk i muraw jest wkraczanie ekspansywnych gatunków obcego pochodzenia, przede wszystkim nawłoci kanadyjskiej. Fragment tego obszaru znajdujący się w granicach planu nie obejmuje cennych przyrodniczo siedlisk i gatunków, jest pokryty przeważnie młodym (kilkunastoletnim) drzewostanem (głównie klon jawor i topola osika, jesion wyniosły) lub krzewami: bez czarny, śnieguliczka biała, rdestowiec. Fragmenty niezadrzewione i niezakrzewione są zdominowane przez nawłoc kanadyjską i trzcinnik piaskowy. Teren jest wykorzystywany rekreacyjnie (fragment góry saneczkowej).

Poza fragmentem proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Wzgórze Borzecha”, na większą uwagę zasługuje jedynie zieleń wysoka. Skwer przy budynku Urzędu Miasta porasta przeważnie średniowiekowy drzewostan (topole, jesiony, klony, buki i brzozy). Podobnego wieku, pojedyncze drzewa, występują na terenie cmentarza (topole, jesiony, klony i żywotniki). Na innych terenach drzewostan reprezentują również pospolite gatunki drzew. Drzewostan jest przeważnie młody. Nie stwierdzono występowania okazałych drzew, które wymagałyby szczególnej ochrony.

Faunę tego obszaru reprezentują przeważnie gatunki synantropijne, głównie ptaki. W obszarze opracowania i jego sąsiedztwie, oprócz pospolitych w środowisku miejskim gatunków, stwierdzono występowanie ptaków lęgowych: gąsiorek, kłaskawka, pokłaskawa, pustułka i skowronek. Możliwe jest też występowanie płazów (ropucha szara i zielona, żaba trawna) oraz pospolitych w środowisku miejskim drobnych ssaków (mysz polna, kret itp.).

W rejonie planu zlokalizowane są elementy sieci korytarzy ekologicznych województwa śląskiego. Regionalna koncepcja korytarzy migracyjnych opracowana została na potrzeby planu zagospodarowania przestrzennego województwa (Parusel i in. 2007, Romańczyk i in. 2015). Spośród wskazanych w „Opracowaniu ekofizjograficznym do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” typów korytarzy doliną Brynicy przebiega korytarz ichtiologiczny oraz korytarz spójności obszarów chronionych.

II. 7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Zagrożenie hałasem wynika w głównej mierze z jego emisji pochodzącej z układu drogowego. Emisja hałasu z innych obiektów ma dużo mniejsze znaczenie. Najbardziej zagrożone hałasem są tereny położone wzdłuż drogi krajowej nr 94. Znaczące oddziaływanie akustyczne występuje również wzdłuż ulic: 1 Maja, Katowickiej i Nowopogońskiej.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826) w brzmieniu ustalonym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109).

Dopuszczalne równoważne poziomy dźwięku A w decybelach (dB), dla emisji pochodzącej z dróg lub linii kolejowych, wynoszą:

° dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali - 64 dB dla całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i 59 dB dla pory nocnej (wskaźnik L_N),

^{1/2} dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych - 68 dB dla całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i 59 dB dla pory nocnej (wskaźnik L_N).

Najbardziej wrażliwe na oddziaływanie hałasu są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali. Dla takich sposobów zagospodarowania terenu, wzdłuż drogi krajowej, przekroczenia wartości dopuszczalnych mogłyby sięgać 38 – 60 metrów, licząc od krawędzi jezdni. W tym przypadku decydujący jest poziom hałasu L_{DWN} (cała doba). Obecnie wzdłuż tej drogi nie występują w/w tereny.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych zagrożenie ponadnormatywnym hałasem jest mniejsze, sięga 25 – 35 m. W tym przypadku decydujący jest poziom hałasu L_N (pora nocy).

Na podstawie opracowanych map akustycznych zostały opracowane programy ochrony środowiska przed hałasem.

Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem dla Województwa Śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30000 pociągów rocznie, wykonany w 2015 r., uwzględnia drogę krajową nr 94. W opracowaniu tym stwierdza się, że wzdłuż drogi, w strefie poziomu dźwięku, który przekracza wartości dopuszczalne znajdują się tereny objęte ochroną akustyczną. Pierwsza linia zabudowy znajduje się na granicy występowania poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości przekraczającej dopuszczalną normę głównie o około 0,1 – 5 oraz miejscami 5,1-10 dB. W Programie...(2015) proponuje się działania związane z ochroną przed hałasem polegające na utworzeniu strefy uspokojonego ruchu oraz zastosowanie nawierzchni o zredukowanej hałaśliwości.

III. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ NA MOCY USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie planu nie występują obszary podlegające ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Do podstawowych problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu i możliwych do regulowania w dokumencie planistycznym, należą:

- presja na jakość powietrza (nowe źródła niskiej emisji),
- presja na wody (jakość, jakość zasoby i sieć hydrograficzną),
- zagrożenie powodziowe
- hałas komunikacyjny

Poniżej szerzej opisano niektóre problemy ochrony środowiska, szczególnie istotne dla obszaru objętego planem oraz dla środowiska w jego otoczeniu.

Presja na jakość powietrza

Presja na jakość powietrza będzie się wiązać z powstaniem nowych źródeł niskiej emisji. Wpływ na jakość powietrza będzie uzależniony od przyjętych sposobów ogrzewania budynków i przygotowywania ciepłej wody użytkowej. W praktyce możliwe jest stosowanie ciepła systemowego, indywidualnych kotłów na paliwa stałe (węgiel, drewno) lub ogrzewanie gazowe (możliwe jest podłączenie do sieci gazowej). Innym możliwym rozwiązaniem jest wykorzystanie energii odnawialnej geotermalnej, aerotermalnej (pompy ciepła) lub słonecznej.

Problem niskiej jakości powietrza, a zwłaszcza ograniczenia niskiej emisji jest złożony i w mniejszym stopniu uzależniony od kierunków polityki przestrzennej. Do działań możliwych do podjęcia na gruncie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym można zaliczyć uwzględnianie w dokumentach planistycznych: zwiększenia obszarów zieleni (ochronnej), zapewniającej wymianę powietrza na obszarach gęstej zabudowy, ochronę istniejących i wyznaczanie nowych kanałów przewietrzania, szczególnie na obszarach o niekorzystnym położeniu topograficznym sprzyjającym kumulacji zanieczyszczeń, w tym projektowanie linii zabudowy uwzględniające zapewnienie „przewietrzania”.

Presja na wody

Konieczna jest ochrona zasobów wodnych oraz zapewnienie korzystnych warunków ich odtwarzania, w szczególności ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych występującego pod częścią tego obszaru. W przypadku wód powierzchniowych konieczna jest poprawa ich stanu chemicznego i ekologicznego, zgodnie z przyjętym Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911). Zasadny jest dalszy rozwój zbiorowego, rozdzielczego systemu gospodarki wodno-ściekowej oraz ograniczanie udziału powierzchni nieprzepuszczalnych utrudniających infiltrację wód do gruntu.

Zagrożenie powodziowe

Położenie części obszaru planu w dolinie Brynicy sprawia, że występuje zagrożenie powodzią i podtopieniami wodami opadowymi. Dla Brynicy opracowano mapę zagrożenia powodziowego. W dolinie tej rzeki wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które nie obejmują terenów w granicach planu. Natomiast opracowany scenariusz zagrożenia powodziowego w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego (dla przepływów o prawdopodobieństwie = 1%) zakłada zalanie obszaru o powierzchni 0,13 ha, znajdującego się w południowo-zachodniej części planu.

Zapobieganie istniejącym i potencjalnym zagrożeniom powinno polegać na ograniczaniu zabudowy w dnach dolin rzecznych, w tym również formowania nasypów pogarszających naturalną retencję dolinową. Ponadto zasadne jest podejmowanie działań służących ograniczaniu stopnia zagrożenia powodziowego (m.in. mała retencja).

Hałas komunikacyjny

Ponieważ zagrożenie hałasem może występować wzdłuż drogi krajowej nr 94 potrzebne jest dostosowanie funkcji terenów położonych wzdłuż tej drogi do wymogów określonych w rozporządzeniu dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wymaga to w pierwszym rzędzie ograniczenia lokalizacji w bliskim sąsiedztwie jezdni funkcji terenów związanych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenami zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali.

IV. OCENA PROJEKTU PLANU W ASPEKTCIE UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Za dokumenty rangi krajowej i międzynarodowej (w tym wspólnotowej) formułujące cele ochrony środowiska uznane za istotne z punktu widzenia projektowanego planu, uznano:

- Decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej - Ramowa Dyrektywa Wodna;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 2000 r.), ratyfikowana przez Polskę w 2004 .;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (...);
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim;
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 (Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r.)
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., M.P. z 2012, poz. 252);
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (Uchwała Nr 270/2007 Rady Ministrów z dnia 26 października 2007 r.);
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r. (Uchwała Nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r., M.P. z 2014 r. poz. 469);
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (Ministerstwo Środowiska, październik 2013).

Wyboru dokumentów dokonano na podstawie zidentyfikowanych istotnych problemów ochrony środowiska występujących na obszarze opracowania, celów ochrony środowiska określonych w dokumentach oraz ustaleń projektu planu i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W poniższej tabeli wymieniono główne cele formułowane w analizowanych dokumentach oraz w sposób ogólny wskazano rozwiązania projektu planu istotne z punktu widzenia realizacji tych celów.

Tab.2. Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu ze wskazanymi celami, mającymi znaczenie dla projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną, - ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej, - zakaz prowadzenia działalności w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego, - odprowadzenie ścieków docelowo w oparciu o sieci kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków
Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej - Ramowa Dyrektywa Wodna	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - promowania zrównoważonego korzystania z wód, - poprawy jakości wód i stanu ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka, - zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych, - zmniejszanie skutków powodzi i suszy 	<ul style="list-style-type: none"> - odprowadzenie ścieków docelowo w oparciu o sieci kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków, - odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych poprzez wykorzystanie indywidualnych systemów umożliwiających ich zatrzymanie w obrębie działki budowlanej, w celu ich użytkowego wykorzystania lub rozsączenia w gruncie.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie jakości powietrza i jej poprawa- wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej.
Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 2000 r.)	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - zintegrowanie krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - określenie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - ustanawia wspólne ramy dla promowania energii ze źródeł odnawialnych - określa obowiązkowe krajowe cele ogólne w odniesieniu do całkowitego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii 	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokajanie potrzeb cieplnych zabudowy m.in. w oparciu o stosowanie systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z powodzią na terytorium Wspólnoty	- uwzględnienie obszarów zagrożenia powodzią w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego - dostosowanie funkcji terenu w celu minimalizacji zagrożeń.
Strategia Rozwoju Kraju 2020	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- wspieranie przedsięwzięć związanych z oczyszczaniem ścieków, zagospodarowaniem odpadów i rekultywacją terenów zdegradowanych, ochrona powietrza, ochrona przed hałasem;	- odprowadzenie ścieków docelowo w oparciu o sieci kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków, - zakaz prowadzenia działalności w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego, - nie wprowadzanie wzdłuż drogi krajowej nr 94 (źródło hałasu) nowych terenów wymagających ochrony przed hałasem.
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej - osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby - zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin, ochrona złóż kopalin energetycznych - zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi - przywrócenie i utwalenie ładu przestrzennego	- zapobieganie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez koncentrację zabudowy (zapobieganie rozpraszaniu zabudowy), - zakaz prowadzenia działalności w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego, - odprowadzenie ścieków docelowo w oparciu o sieci kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków, - uwzględnienie obszaru zagrożenia powodziowego - uwzględnienie ochrony złóż i ich gospodarczego wykorzystania.
Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej - zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa	- utrzymanie części terenów czynnych przyrodniczo w formie zieleni urządzonej i nieurządzonej, zwłaszcza fragmentu cennego przyrodniczo obszaru „Wzgórze Borzecha”.
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.	

Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalni, gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, poprawa stanu środowiska, zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, uporządkowanie zarządzania przestrzenią) - zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię 	<ul style="list-style-type: none"> - określenie zasad retencji wód opadowych, - odprowadzenie ścieków docelowo w oparciu o sieci kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków, - określenie warunków realizacji przedsięwzięć związanych z pozyskiwaniem energii odnawialnej, - uwzględnienie ochrony złóż i ich gospodarczego wykorzystania.
<p>Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030</p>	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, - wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa, - wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych 	<ul style="list-style-type: none"> - określenie zasad odprowadzania wód deszczowych, w tym zasad dotyczących retencjonowania wód, - dostosowanie lokalizacji i intensywności zabudowy do warunków środowiskowych, - wykonanie projektu dokumentu w technice GIS.

V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Na obszarze gminy, ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary sieci Natura 2000. Najbliżej granic opisywanego terenu położone są specjalne obszary ochrony siedlisk: Lipienniki w Dąbrowie Górniczej PLH240037 (ok. 11 km), Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038 (ok. 14 km) oraz Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 (ok. 16 km).

Ze względu na przedmiot ochrony wymienionych obszarów Natura 2000 i znaczą odległość od granic planu należy uznać, że nie wystąpi oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

VI. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W WYNIKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Tylko na niewielkiej części obszaru objętego opracowaniem obowiązują aktualnie ustalenia planu miejscowego. Dotyczy to terenu położonego na północ od ul. Mysłowickiej (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź, ul. Mysłowicka; Uchwała Nr XXIX/359/2007 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 13 grudnia 2007r.). Oznacza to, że rozwój przestrzenny tego fragmentu miasta mógłby się odbywać przede wszystkim w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

Większość terenów w granicach planu jest zabudowana. Tereny jeszcze niezabudowane znajdują się głównie w północnej i wschodniej części obszaru planu. Są to najczęściej nieużytki porolne, miejscami zadrzewione lub zakrzaczone.

W granicach planu znajduje się ok. 20 ha terenów otwartych, potencjalnie możliwych do zabudowy, z czego projekt planu przeznacza pod zabudowę ok. 12,5 ha, a pozostałe 7,5 ha przeznacza pod zieleń. W przypadku realizacji zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu trudno przewidzieć, jaka część spośród tych terenów może zostać zabudowana. Obecne nieużytki, przy braku ingerencji człowieka, mogą się przekształcać w zbiorowiska zaroślowe i leśne, co byłoby procesem korzystnym dla środowiska. Zagrożeniem dla tych terenów jest natomiast nielegalne wysypywanie odpadów.

Ogólnie można stwierdzić, że niezależnie od tego czy nastąpi realizacja projektowanego dokumentu, czy też nie, przewidywana presja na środowisko nie zwiększy się znacząco. Przyjęcie dokumentu ułatwi natomiast zachowanie części terenów zieleni.

VII. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

VII.1. WARUNKI ZDROWOTNE I BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI

Oddziaływanie na ludzi będzie się wiązało z kształtowaniem ogólnych warunków zdrowotnych i bioklimatycznych, na które pośredni wpływ wywiera w szczególności stan sanitarny powietrza, wód, gleb (zależności wynikające m.in. z wymienionych elementów środowiska omówiono w kolejnych punktach oceny). Bezpośrednie oddziaływanie na ludzi wynika z emisji zanieczyszczeń w postaci hałasu czy promieniowania elektromagnetycznego oraz wiąże się z bezpieczeństwem powszechnym w zakresie eliminacji zagrożeń np. wodnych (powodzie, podtopienia) i geologicznych (osuwanie się mas ziemnych, skutki eksploatacji złóż kopalin), a także z wpływem na ogólną jakość życia (warunki zamieszkania i użytkowania).

Hałas.

Największe zagrożenie dla terenów w granicach planu miejscowego związane jest z imisją hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza pochodzącego z drogi krajowej nr 94. Emisja hałasu z innych obiektów ma i będzie zapewne miała mniejsze znaczenie. W przypadku drogi krajowej ewentualne przekroczenia wartości dopuszczalnych mogą mieć miejsce w bliskim sąsiedztwie jezdni.

Projekt planu wprowadza kilka niewielkich powierzchni terenów mieszkaniowo-usługowych w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej. Są to tereny o ukształtowanej zabudowie, gdzie występuje ryzyko przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Nowe źródła hałasu (oprócz układu komunikacyjnego) mogą powstać w związku z planowaną zabudową przemysłowo-usługową i usługową.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków – nieznaczące;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

Zagrożenia wodne.

Projekt planu ogólnie respektuje potrzebę ochrony nisko położonego fragmentu doliny Brynicy przed zabudową, w celu unikania naturalnych zagrożeń wodnych. Na pozostałym obszarze nie występują zagrożenia wodne.

Na obszarze zagrożonym zalaniem w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych obowiązuje funkcja „ZP” (tereny zieleni urządzonej). Takie przeznaczenie terenu w pełni umożliwia realizację podstawowych celów ochrony przeciwpowodziowej.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – pozytywne (ochrona przed zabudową najważniejszych fragmentów doliny Brynicy).

Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych.

Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla powiatu będzińskiego, nie zawiera osuwisk i terenów zagrożonych w granicach planu. Ukształtowanie terenu i budowa

geologiczna wykluczają możliwość powstawania osuwisk na terenach przeznaczonych do zabudowy. Jednak ze względu na występujące lokalnie znaczne nachylenie terenu (skarpy antropogeniczne) nie można całkowicie wykluczyć powstawania niewielkich powierzchniowo ruchów masowych gruntu.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródłami emisji fal elektromagnetycznych są nadajniki radiowe, stacje nadawcze telefonii komórkowej, oraz urządzenia elektroenergetyczne (linie wysokiego i średniego napięcia, niektóre stacje transformatorowe). Przepisy w tym względzie reguluje przede wszystkim rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Przez obszar planu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna - wysokiego napięcia 110kV oraz średnich napięć. Brak danych o strefach ponadnormatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych. W przypadku linii wysokiego napięcia tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej, znajdują się w odległości, co najmniej 20 m od osi linii.

Stacje bazowe telefonii komórkowej są rozlokowane w wielu miejscach na terenie planu. Nie stwierdzono ich ponadnormatywnego oddziaływania w stosunku do istniejącej zabudowy. Ocenia się, że ponadnormatywne wartości promieniowania elektromagnetycznego w stosunku do budynków mieszkalnych możliwych do wybudowania zgodnie z ustaleniami planu miejscowego nie powinny wystąpić, aczkolwiek nie można tego wykluczyć.

Projekt planu nie przewiduje budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia lub stacji elektroenergetycznych. Obowiązują zasady dotyczące budowy i lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury technicznej określone w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz w cyt. Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – *negatywne*;

Waga skutków – *nieznaczne*;

Odwracalność procesów – *trudno odwracalne*;

Zasięg przestrzenny – *miejscowy*.

VII.2. ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Planowany rozwój zabudowy będzie się odbywał na ogół w miejscach charakteryzujących się przeciętnymi walorami fitocenotycznymi. Są to przeważnie nieużytki porolne w różnym stanie sukcesji, zieleń w towarzysząca istniejącej zabudowie lub tereny przemysłowe. Planowany rozwój nowej zabudowy nie zagraża stanowiskom rzadkich i chronionych gatunków roślin oraz wskazanym w opracowaniu ekofizjograficznym obszarom o podwyższonych walorach przyrodniczych.

Wpływ na rośliny będzie się przejawiać głównie poprzez zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, niszczenie roślin – głównie zbiorowisk roślinnych wykształconych na nieużytkach, częściowo zadrzewionych.

Wystąpi presja na pospolite w środowisku zwierzęta, głównie gatunki synantropijne, zwłaszcza ptaki i drobne ssaki. Nie wystąpi negatywny wpływ ustaleń planu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych (korytarza spójności obszarów chronionych "Brynica" - znajdującego się poza obszarem planu, blisko jego zachodniej granicy).

Pozytywnym skutkiem ustaleń planu będzie ochrona części terenów zieleni nieurządzonej przed możliwą zabudową.

W przypadku terenu proponowanego do objęcia ochroną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Wzgórze Borzecha" (wg *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź, 2016*) plan wprowadza przeznaczenie terenu ZP - tereny zieleni urządzonej. Takie przeznaczenie umożliwi przekształcenie, a nawet zastąpienie znajdujących się na tym terenie zbiorowisk roślinnych oraz wprowadzenie w ograniczonym zakresie elementów trwałego zagospodarowania terenu (urządzenia służące uprawianiu sportu, rekreacji i turystyki, wiaty oraz obiekty gastronomiczne). Jednak biorąc pod uwagę fakt, że na analizowanym terenie, ani w jego bliskim sąsiedztwie nie znajdują się wartości, które mogłyby stanowić przedmiot ochrony obszaru "Wzgórze Borzecha", przyjęcie takiej funkcji terenu w planie miejscowym uznaje się za zasadne, zwłaszcza, że obecnie dominują na tym terenie zbiorowiska ruderalne, mało atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo. Przyjęcie takiej funkcji terenu przyczyni się do utrwalenia zieleni o znaczeniu rekreacyjnym, która może stanowić swoisty bufor dla terenów cennych przyrodniczo znajdujących się na Wzgórzu Borzecha oraz przyczynić się do poprawy walorów krajobrazowych całego obszaru.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne i pozytywne;

Waga skutków – niewielkie;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Oddziaływanie na wody należy rozpatrywać w dwóch aspektach: w kontekście ich stanu sanitarnego oraz w kontekście ich zasobów, w tym warunków odpływu i retencji. O wpływie na stan sanitarny wód decydować będzie ilość i sposób odprowadzania i stopień oczyszczenia potencjalnie powstających na tych terenach ścieków oraz naturalna odporność środowiska na zanieczyszczenia. W przypadku wód powierzchniowych płynących regeneracja może następować szybko, po ustaniu dopływu zanieczyszczeń. W przypadku wód podziemnych proces regeneracji będzie znacznie dłuższy.

W przypadku przedmiotowego obszaru szczególnie istotna jest ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom będącego źródłem zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Wpływ na wody podziemne może być niekorzystny w przypadku braku podłączenia nowopowstałych budynków do sieci kanalizacji sanitarnej i co za tym idzie ryzyku przedostawania się nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków do gruntu lub w przypadku podejmowania niektórych rodzajów działalności gospodarczych. Projekt planu wprowadza funkcje terenu, które mogą potencjalnie zwiększyć zagrożenie dla wód podziemnych. Jednocześnie zakazuje się stosowania rozwiązań technicznych, które mogłyby powodować przedostawanie się nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub do ziemi. Należy

założyć, że odprowadzanie ścieków będzie się odbywać głównie poprzez system kanalizacji sanitarnej, co powinno minimalizować niekorzystny wpływ na wody.

W wyniku realizacji nowych inwestycji na terenach przeznaczonych pod rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych wystąpi - w zależności od stopnia intensywności i rodzaju zabudowy - niewielki lub umiarkowany wzrost ilości odprowadzanych ścieków. Wpływ inwestycji na ilość i rodzaj powstających ścieków jest trudny do określenia, gdyż istotnie zależy od rodzaju działalności gospodarczych, w tym przemysłowych.

Realizacja projektu planu może przyczynić się w dłuższej perspektywie do zmiany warunków odpływu w zlewniach. Naturalna retencja gruntowa zostanie stopniowo ograniczona na skutek wzrostu powierzchni nieprzepuszczalnych (ulic, chodników, parkingów, dachów budynków). Jednocześnie przyspieszeniu ulegnie spływ wód opadowych do cieków. Zjawiska te są niepożądane z punktu widzenia kształtowania się przepływów cieków wodnych – z jednej strony silniejsze wezbrania po wystąpieniu deszczy nawalnych, z drugiej słabsze zasilanie gruntowe w okresach bez opadów. Wody opadowe zamiast naturalnie infiltrować w grunt, są zbierane w systemy kanalizacji deszczowej i muszą być podczyszczane do normatywnego poziomu. W zakresie odprowadzania wód deszczowych przewiduje się rozbudowę kanalizacji deszczowej, przede wszystkim w pasach dróg. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni zabudowanych terenów mieszkaniowych powinny być w pierwszej kolejności, jeżeli pozwala na to powierzchnia działki, zagospodarowywane poprzez ich retencjonowanie w obrębie działki i wykorzystanie do nawadniania zieleni.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (nowe źródła zanieczyszczeń) i pozytywne (wprowadzenie priorytetu dla zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym ograniczenia dla przydomowych oczyszczalni ścieków i retencji w obrębie działki budowlanej);

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.4. KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Wpływ projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na warunki klimatyczne może się przejawiać poprzez emisję gazów cieplarnianych (oddziaływanie na klimat w skali globalnej) oraz poprzez zmiany mikroklimatyczne. Emisja gazów cieplarnianych wynikać będzie w głównej mierze ze spalania paliw (węgla, oleju lub gazu) w celach grzewczych. Przy spodziewanej skali zabudowy dopuszczonej planem zmiany mikroklimatyczne będą mało znaczące.

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje powstanie dodatkowego zapotrzebowania na ciepło oraz zwiększenie ruchu samochodowego, skutkując dodatkową emisją pyłowo - gazową do atmosfery. Wzrost ruchu samochodowego może być istotny dla środowiska tylko w przypadku lokalizacji działalności usługowych ruchotwórczych. W dalszym ciągu negatywny wpływ na jakość powietrza będzie miała przede wszystkim niska emisja.

Zasadniczy wpływ na jakość powietrza atmosferycznego terenów z zabudową jednorodzinną, gdzie stosuje się indywidualne źródła grzewcze, w znaczącej części oparte na spalaniu paliw stałych, ma jakość stosowanego paliwa. Dla zdrowia ludzi najgroźniejsze skutki wynikają z rozpowszechniającego się w ostatnich latach spalania odpadów komunalnych w piecach

grzewczych. Ograniczenie zagrożenia zależy od wdrożenia i egzekwowania znówelizowanych przepisów, w szczególności w zakresie uchwały nr V/36/1/2017 sejmiku województwa śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ale także dotyczących utrzymania porządku i czystości w gminie oraz gospodarki odpadami. Ważne jest również kontynuowanie programu ograniczania niskiej emisji. Wymiana kotłów grzewczych na wysokosprawne, niskoemisyjne urządzenia, najczęściej wymagające paliwa dobrej jakości, zasadniczo wyklucza spalanie odpadów komunalnych. Działania w tym zakresie pozostają poza regulacjami przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.5. POWIERZCHNIA ZIEMI I ZASOBY NATURALNE

Prognozowany wpływ na powierzchnię ziemi wiąże się głównie ze zmianami w ukształtowaniu (rzeźbie) terenu i przekształceniami pokrywy glebowej związanymi z procesem zabudowy terenu. Realizacja nowych inwestycji budowlanych może powodować takie przekształcenia powierzchni ziemi, które wpłyną na zmianę stosunków wodnych, mieszanie wierzchnich warstw gruntu, niszczenie lub zaburzenie profili glebowych oraz pogorszenie ich właściwości. Bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi polegać będzie na usunięciu wierzchniej warstwy i wyłączeniu biologicznej czynności gleby. Wpływ realizowanych na podstawie ocenianego dokumentu inwestycji na powierzchnię ziemi będzie uzależniony od rodzaju inwestycji. W przypadku inwestycji polegających na realizacji zabudowy jednorodzinnej wolno stojącej, wpływ ten będzie ogólnie niewielki (może powodować jedynie miejscowe przekształcenia powierzchni ziemi, polegające na zmianie ukształtowania terenu wskutek przemieszczania wierzchnich warstw gruntów oraz likwidacji lub zaburzaniu profili glebowych). Nieco większych przekształceń można się spodziewać na terenach „PU” i „U”. Budowa większych kubaturowo obiektów może wymagać znaczniejszych niwelacji terenu.

Usunięcie profilu glebowego i zmiany ukształtowania powierzchni ziemi w miejscach posadawiania budynków oraz wprowadzania powierzchni utwardzonych zasadniczo można uznać za nieodwracalne. Zaburzenia profilu gleby w związku z prowadzoną budową, w miejscach gdzie pozostanie powierzchnia biologicznie czynna - na której przywrócona zostanie szata roślinna, będą miały charakter długotrwały, lecz odwracalny.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – umiarkowane;

Odwracalność procesów – częściowo odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.6. KRAJOBRAZ I ZABYTKI

Ocena krajobrazu rozumianego w kategoriach estetycznych (jako zbiór bodźców, oddziałujących na różne zmysły użytkownika) ma charakter subiektywny. Przyjmuje się jednak powszechnie, że o atrakcyjności krajobrazu decyduje występowanie takich komponentów, jak urozmaicona rzeźba oraz użytkowanie terenów - w szczególności występowanie mozaiki lasów i wód oraz możliwość percepcji krajobrazu (zakres widoków, punkty kluczowe, ciągi widokowe, pozwalające na obserwację rozległych przestrzeni lub specyficznych elementów liniowych).

Według opracowania ekofizjograficznego do projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa "Plan 2020+" obszar planu został zaliczony do kategorii krajobrazu przeciętnego (powszechne na terenie województwa śląskiego i prezentujące przeciętne wartości materialne i fizjonomiczne).

Ustalenia planu przyczyniają się także do ochrony wartości dziedzictwa kulturowego związanych z obszarami i obiektami zabytkowymi, zwłaszcza wskazując wymagające ochrony budynki, krzyże, kapliczki, miejsca pamięci, pomniki, grobowce oraz stanowiska archeologiczne. Niewielka część obszaru planu znajduje się w granicach układu urbanistycznego Starego Miasta – wpisanego do rejestru zabytków województwa śląskiego. Nieco większy obszar (dawne przedmieścia) jest objęty strefą pośredniej ochrony konserwatorskiej, a cała zachodnia część obszaru planu wchodzi w strefę ochrony ekspozycji Starego Miasta.

Plan wprowadza ustalenia dla w/w stref i obiektów służące zachowaniu i wzmocnieniu walorów krajobrazowych i kulturowych. Przy czym istotne wydają się także ogólne ograniczenia związane z gabarytami obiektów, wysokością zabudowy i geometrią dachów.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu:

Rodzaj skutków – *negatywne i pozytywne*;

Waga skutków negatywnych – nieznaczące;

Odwracalność procesów – *nieodwracalne*;

Zasięg przestrzenny – *lokalny*.

VII.7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Skutki realizacji ustaleń projektu planu na środowisko będą mieć oddziaływanie lokalne. W tym kontekście należy uznać, że nie występuje znaczące transgraniczne oddziaływanie na środowisko w rozumieniu art. 104 Ustawy z dnia 3 października 2009 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zawartych w projekcie ocenianego dokumentu (a także rozwiązań kompensujących), zachodzi w przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań (w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...]) na obszar Natura 2000. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektu planu, w prognozie wykluczono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów). Wobec tego nie wystąpiła konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie w rozumieniu art. 54 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...).

Projekt planu zawiera ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności:

- w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu - określa się tereny zieleni nieurządzonej ZI oraz tereny zieleni urządzonej ZP - służące zachowaniu obszarów zieleni i zadrzewień, znaczących dla zachowania bioróżnorodności, swobodnego przemieszczania zwierząt oraz ciągłości systemu przewietrzania i odwodnienia obszaru;
- ogólnie w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa - zakazuje się lokalizowania przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności ryzyko wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska; zakazuje się lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji infrastrukturalnych; zakazuje się lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji infrastrukturalnych i zabudowy mieszkaniowej oraz innych przedsięwzięć będących kontynuacją istniejącego zagospodarowania na podstawie ważnych decyzji administracyjnych na dzień wejścia w życie planu, a także obszarów „PU” i części obszarów „U” (2U, 8U);
- w zakresie ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi – zakazuje się realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz prowadzenia działalności stwarzających uciążliwość dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne;
- w zakresie ochrony wód - zakazuje się stosowania rozwiązań technicznych, które mogłyby powodować przedostawanie się nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub do ziemi; odprowadzenie ścieków przy wykorzystaniu sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych rozwiązań (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków);
- w zakresie ochrony przed powodzią – na obszarach zagrożenia powodzią w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych wprowadzenie funkcji ZP (zieleni urządzonej) oraz wykluczenie zabudowy.

Ponadto plan wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu terenów poprzez wprowadzenie wskaźników maksymalnej powierzchni zabudowy i minimalnej powierzchni

biologicznie czynnej.. Ma to zapobiegać nadmiernemu zainwestowaniu terenu, skutkującemu znacznemu pogorszeniu możliwości retencyjnych obszaru i jego cech mikroklimatycznych, a także tworzeniu barier w migracji zwierząt.

IX. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W związku z tym, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego następuje poprzez zgłoszenie inwestycji właściwemu organowi lub na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, skutki realizacji projektu wyrażać się będą we wpływie na środowisko konkretnych inwestycji. Oznacza to, że ocenę skutków realizacji planu należy przeprowadzać poprzez zbadanie wpływu na środowisko pozwoleń na budowę. Jest to możliwe w trakcie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa w art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ocena aktualności planu nie rzadziej niż raz na cztery lata, co najmniej raz w trakcie kadencji rady miasta).

W trakcie wspomnianej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, należy skontrolować skuteczność realizacji dokumentu w zakresie:

- wykorzystania przestrzeni, głównie zasięgu terenów o różnym przeznaczeniu lub o różnych zasadach zagospodarowania;
- faktycznego użytkowania terenów, zwłaszcza w zakresie dopuszczalnych funkcji usługowych;
- parametrów i wskaźników urbanistycznych (dopuszczalna intensywność i powierzchnia zabudowy, minimalny udział terenu biologicznie czynnego, wysokość zabudowy);
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego (nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska, o których mowa w szczególności w art. 72 i art. 73 upoś oraz ustaleń dla form ochrony przyrody);
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym dotyczących zakazu zabudowy.

Metody analizy zachodzących zmian korzystania ze środowiska powinny opierać się na wynikach państwowego monitoringu środowiska oraz informacji o korzystaniu ze środowiska i danych, wymaganych przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, w szczególności z pomiarów od przedsiębiorców prowadzących instalacje oraz zarządzających terenami. Należy zbierać sygnały i zasięgać opinii od społeczności lokalnej na temat ewentualnych uciążliwości oraz nieprawidłowego wykorzystywania i użytkowania terenów. Analizę wykorzystania przestrzeni zgodnie z zapisami planu należy dokonać metodami GIS, wykorzystując aktualne mapy zasadnicze i zdjęcia lotnicze, w razie konieczności uzupełniane pomiarami terenowymi.

W razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko organ ochrony środowiska powinien zobowiązać podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego, zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska. W przypadku wystąpienia szkód w środowisku lub niedopełnienia przez podmiot korzystający ze środowiska przepisów o ochronie środowiska, należy zastosować adekwatne środki, przewidziane w przywołanej ustawie, z uwzględnieniem przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. W razie stwierdzenia istotnych naruszeń postanowień planu miejscowego, należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej do wymogów planu miejscowego.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu w rejonie ulic: Będzińskiej, Staszica, 1 Maja, Katowickiej, Borowej, drogi KDG oznaczonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź, nasypu kolejowego, zgodnie z Uchwałą Nr XLIII/528/2017 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 27 września 2017 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym stanowiącym prawo miejscowe. Stanowi on podstawę wydawania pozwoleń na budowę. Również prowadzone inwestycje budowlane wymagające zgłoszenia oraz zmiany sposobu użytkowania terenu na działce powinny być zgodne z ustaleniami planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu sporządzono zgodnie z przepisami art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 53 tej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera następujące zasadnicze elementy: (1) charakterystykę i ocenę stanu środowiska (w podziale na podstawowe elementy środowiska), określenie głównych problemów ochrony środowiska na obszarze gminy, w tym istotnych z punktu widzenia projektu planu oraz prognozowanych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu; (2) część prognostyczną, zawierającą ocenę skutków realizacji projektowanych ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie ludzi, z uwzględnieniem wpływów skumulowanych (wzajemnych oddziaływań poszczególnych elementów środowiska), a także: ocenę projektowanego dokumentu pod względem stopnia uwzględnienia zasad określonych w dokumentach rangi międzynarodowej i krajowej, proponowane działania ograniczające potencjalny negatywny wpływ skutków realizacji projektu planu na środowisko oraz sposoby monitorowania realizacji projektu planu.

W pierwszej części opracowania oceniono cechy i aktualny stan środowiska na terenach objętych projektem oraz w otoczeniu tych terenów. Z oceny tej wynikają główne uwarunkowania, jakie wpływają na rozwiązania planistyczne, w tym ograniczenia zagospodarowania przestrzennego. Stanowi to kontekst, w jakim oceniono wpływ ustaleń planu na szeroko rozumiane środowisko.

Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu oraz warunki gruntowe na ogół nie stwarzają przeszkody w zagospodarowaniu terenu. Wyjątek stanowi teren położony we fragmencie doliny Brynicy oraz tereny w obrębie stromych skarp. Na analizowanym obszarze występują złoża kopalin (węgiel kamienny). Złoża były w przeszłości eksploatowane.

Jakość gleb na tych terenach jest przeważnie przecięta (IV klasa bonitacyjna). Występujące tu grunty rolne nie są obecnie wykorzystywane rolniczo. Gleby są w znacznym stopniu skażone chemicznie.

Obszar planu znajduje się zlewni rzeki Brynicy. Na tym obszarze brak jest elementów sieci hydrograficznej, przy czym Brynica płynie w odległości 15 - 100 m od zachodniej granicy planu. Jest to dolny bieg tej rzeki (ok. 9 km od ujścia do Przemszy). Wody opadowe i roztopowe są

odprowadzane do Brynicy poprzez system kanalizacji deszczowej. Badania jakości wód wykazały znaczące zanieczyszczenie Brynicy.

Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia została zaliczona do kategorii, której charakter został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. Istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Ze względu na brak możliwości technicznych zastosowano odstępstwo polegające na wydłużeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r.

Pod częścią obszaru planu znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom. Fragment Zbiornika w rejonie planu charakteryzuje się bardzo słabą izolacją od powierzchni terenu. Stopień zagrożenia dla wód jest bardzo wysoki. W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarze GZWP w dokumentacji hydrogeologicznej zaproponowano ustanowienie obszaru ochronnego, na którym obowiązywać powinny zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. W granicach obszaru planu cały GZWP znajduje się w obrębie projektowanego obszaru ochronnego. Wody podziemne w rejonie planu zaklasyfikowano do III klasy jakości wód podziemnych ze względu na zawartość: azotanów, cynku, magnezu i wapnia.

Na terenie planu występuje klimat stosunkowo ciepły i wilgotny. Charakteryzuje się on długim okresem wegetacyjnym i stosunkowo dużym opadem rocznym. Zdecydowanie przeważają wiatry z kierunku południowo-zachodniego (22% dni w ciągu roku). Duży udział przypada również na wiatry zachodnie (18%). Najrzadziej wieją wiatry z kierunku północno-wschodniego (7%) i północnego (8%). Cisze występują przez 9% dni w roku. Najsilniejsze są wiatry wiejące od zachodu (3,5÷4,0 m/s). Poziom zanieczyszczenia powietrza jest znaczny. W rejonie planu występowały przekroczenia dopuszczalnej wielkości stężeń pyłu oraz benzo(a)pirenu.

Na terenach objętych planem istnieje potencjalne zagrożenie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w związku z emisją od drogi krajowej nr 94.

W strukturze przyrodniczej dominujący udział mają tereny zabudowane i zurbanizowane z zielenią ozdobną lub zbiorowiskami ruderalnymi. Tereny otwarte reprezentują głównie nieużytki porolne lub nieużytkowane tereny przemysłowe. W południowej części obszaru planu znajdują się fragmenty zadrzewione oraz ogrody działkowe. Zbiorowiska roślinne występujące na obszarze planu cechują się na ogół niskimi walorami przyrodniczymi. Występują tu pospolite gatunki roślin. Faunę tego obszaru reprezentują przeważnie gatunki synantropijne.

Terenem szczególnie wartościowym pod względem przyrodniczym, znajdującym się częściowo w granicach planu jest „Wzgórze Borzecha”. Obszar ten jest proponowany do objęcia ochroną prawną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

W rejonie planu zlokalizowane są elementy sieci korytarzy ekologicznych województwa śląskiego. Spośród wskazanych w „Opracowaniu ekofizjograficznym do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” typów korytarzy doliną Brynicy przebiega korytarz ichtiologiczny oraz korytarz spójności obszarów chronionych. Na obszarze planu nie występują obszary sieci Natura 2000.

Do podstawowych problemów ochrony środowiska należą: presja na jakość powietrza (nowe źródła niskiej emisji), presja na wody (jakość, jakość zasoby i sieć hydrograficzną), zagrożenie powodziowe i hałas komunikacyjny.

W dalszej części oceniono wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym zgodność ustaleń planu z aktami prawnymi regulującymi zasady korzystania ze środowiska.

Ustalono, że niezależnie od tego czy nastąpi realizacja projektowanego dokumentu, czy też nie, przewidywana presja na środowisko nie zwiększy się znacząco. Przyjęcie dokumentu ułatwi natomiast zachowanie części terenów zieleni.

Oceniając wpływ na ludzi stwierdza się, że ustalenia planu nie powinny wpłynąć znacząco na zwiększenie zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności. Najistotniejsze zagrożenia mogą być związane z emisją hałasu od drogi krajowej nr 94. Potencjalne konflikty i zagrożenia powinny być minimalizowane poprzez respektowanie zapisów planu, z zakresu ochrony środowiska i zasad rozwoju infrastruktury technicznej.

Oceniając wpływ na rośliny, zwierzęta i bioróżnorodność zwraca się uwagę na fakt, że zajmowane pod zabudowę obszary charakteryzują się przeciętnymi walorami. Są to przeważnie nieużytki porolne. Wpływ na rośliny będzie się przejawiać głównie poprzez zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej i niszczenie roślin. Wystąpi presja na pospolite w środowisku miejskim zwierzęta, zwłaszcza ptaki i drobne ssaki.

W zakresie ochrony przyrody, oprócz obiektów podlegających ochronie prawnej (park krajobrazowy, pomniki przyrody), uwzględniono również potrzebę ochrony terenów proponowanych w różnych opracowaniach (waloryzacyjnych, ekofizjograficznych) do ochrony prawnej w różnej formie. Wykluczono wobec tych terenów kierunki zagospodarowania stojące w sprzeczności z wartościami przyrodniczymi. Negatywny wpływ ustaleń planu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych jest znikomy.

Oceniając wpływ na wody zwraca się uwagę na możliwy wzrost ilości odprowadzanych ścieków, w powiązaniu z planowanym rozwojem zabudowy. Przeciwdziałanie zagrożeniom dla wód, będzie polegać przede wszystkim na rozbudowie systemu odprowadzania ścieków.

Oceniając wpływ na powietrze atmosferyczne zwraca się uwagę na nowe potencjalne źródła niskiej emisji, przy czym nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnego wpływu na jakość powietrza.

Realizacja zabudowy przewidywanej w projekcie planu może powodować miejscowe przekształcenia powierzchni ziemi, polegające na zmianie ukształtowania terenu wskutek przemieszczania wierzchnich warstw gruntów oraz likwidacji lub zaburzaniu profili glebowych.

Ustalenia planu zapewniają ochronę najważniejszych walorów krajobrazu, w szczególności poprzez wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej. W planie uwzględniono również obiekty zabytkowe (budynki, budowle, krzyże, kapliczki, pomnik, grobowiec) oraz stanowiska archeologiczne. Do stref i obiektów przypisano ustalenia służące zachowaniu i wzmocnieniu walorów krajobrazowych i kulturowych.

Projekt planu zawiera liczne ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Dotyczą one w szczególności: ochrony wód, ochrony powietrza, a także ochrony przed hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Wiesław Konieczny, pełniąc funkcję kierującego zespołem autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu w rejonie ulic: Będzińskiej, Staszica, 1 Maja, Katowickiej, Borowej, drogi KDG oznaczonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź, nasypu kolejowego*, oświadczam, iż spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wiesław Konieczny

